

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 242/2014-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. mája 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť E. M., M. K., K. K., a L. D., zastúpených advokátkou Mgr. Zlatou Hunčagovou, Advokátska kancelária, Radlinského 1709/28, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 5 D 103/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. M., M. K., K. K. a L. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júla 2013 doručená sťažnosť E. M. (ďalej len „sťažovateľka 1“), M. K., K. K. a L. D. (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 D 103/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

V podstatnej časti sťažnosti sťažovatelia uviedli:

«Sťažovateľka v rade 1/ podala podaním zo dňa 19. 07. 2011 prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu JUDr. Dušana Sereka návrh na konanie o novoobjavenom majetku podľa ust. § 175x, ods. 1 O. s. p. na novoobjavený nehnuteľný majetok v k. ú.... po poručiťovi E. S., naposledy bytom v Ž.. Podaniu bola vecne a miestne príslušným Okresným súdom Galanta pridelená sp. zn.: 5D/103/2011 a vybavením veci bol poverený JUDr. Karol Kovács notár ako súdny komisár...

Prvé pojednávanie vo veci bolo vytyčené na deň 11. 10. 2011. Nakoľko medzi účastníkmi nedošlo k uzavretiu dedičskej dohody, vec bola vybavená uznesením o dedičstve vydaným Okresným súdom Galanta sp. zn.: 5D/103/2011 zo dňa 08. 12. 2011 a to potvrdením nadobudnutia majetku patriaceho do dedičstva dedičom – okrem iných aj sťažovateľom v rade 1/ až 4/ v zákonných dedičských podieloch.

Vydaním predmetného uznesenia sa porušovateľ dopustil procesnej nesprávnosti -uznesenie doručoval sťažovateľke v rade 1/ v rozpore s ust. § 49, ods. 1, prvá veta O. s. p. nakoľko táto mala splnomocneného zástupcu pre celé konanie. Uvedený procesný nedostatok porušovateľ odstraňoval tým, že predmetné uznesenie dodatočne, po podaní odvolania voči vyššie uvedenému uzneseniu, doručil aj splnomocnenému zástupcovi sťažovateľky v rade 1/.

V predmetnom uznesení porušovateľ nesprávne stanovil výšku jednotlivých dedičských podielov pre jednotlivých dedičov, nakoľko tieto spoluvlastnícke podiely spolu predstavovali 125 % na spoluvlastnícky podiel poručiťa, ktorý bol predmetom dedičského konania. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka v rade 1/ podala prostredníctvom svojho zástupcu opravný prostriedok – odvolanie zo dňa 30. 01. 2012 voči predmetnému uzneseniu a to len voči II. výrokovej časti uznesenia, v ktorej bolo vzhľadom na uvedené nesprávne potvrdenie nadobudnutia majetku patriaceho do aktív dedičstva. Voči ostatným výrokovým častiam – I. výrokovej časti zistení všeobecnej hodnoty dedičstva v III. výrokovej časti o výške odmeny notára JUDr. Karola Kovácsa nebolo odvolanie podané.

Podaním zo dňa 12. 04. 2012 sťažovateľka v rade 1/ navrhla porušovateľovi vydať opravné uznesenie, v ktorom vykoná opravu zrejmej chyby v písaní a počítaní. Dňa 29. 05. 2012 porušovateľ podľa ust. § 164 O. s. p. vydal opravné uznesenie sp. zn.: 5D/103/2011, v ktorom vykonal opravu II. výrokovej časti pôvodného uznesenia tak, že potvrdil nadobudnutie majetku patriaceho do dedičstva v správnych dedičských podieloch pre jednotlivých dedičov, medzi nimi aj sťažovateľom v rade 1/ až 4/. Po vykonanej oprave sťažovateľka v rade 1/ podané odvolanie vzala v celom rozsahu späť podaním zo dňa 22. 06. 2012...

Za účelom rozhodnutia o zstavení odvolacieho konania, spis 5D/103/2011 bol porušovateľom postúpený na odvolací Krajský súd Trnava, kde vec napadla dňa 23.08.2012 a bola jej pridelená sp. zn.: 9CoD/47/2012.

Podaním zo dňa 03. 12. 2012 podala sťažovateľka v rade 1/ podľa ust. § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. sťažnosť predsedovi Krajského súdu Trnava, v ktorej navrhla, aby predseda Krajského súdu Trnava sťažnosť posúdil ako opodstatnenú a zároveň žiadala, aby predseda súdu prikázal príslušnému sudcovi vo veci urýchlene konať.

Na podanú sťažnosť odpovedal predseda Krajského súdu Trnava podaním zo dňa 03. 01. 2013 tak, že túto nepovažoval za dôvodnú nakoľko predmetná vec podľa jeho názoru nie je vecou prednostnou nakoľko ide o rozhodovanie súdu v dedičskom konaní, preto sa musí vybaviť v poradí v akom na súd napadla.

O zastavení odvolacieho konania rozhodol Krajský súd Trnava uznesením sp. zn.: 9CoD/47/2012-53 zo dňa 07. 05. 2013. Predmetné uznesenie bolo porušovateľovi doručené dňa 23. 05. 2013.

Sťažovateľom bolo uznesenie Krajského súdu Trnava doručované porušovateľom a to v priebehu prvého júlového týždňa 2013.

Vec do dnešného dňa nie je právoplatne ukončená, nakoľko nie je vyznačená právoplatnosť na uznesení porušovateľa sp. zn. 5D/103/2011 zo dňa 08. 12. 2011 v spojitosti s opravným uznesením porušovateľa sp. zn.: 5D/103/2011 zo dňa 29. 05. 2012. Týmto do dnešného dňa nebola zo strany porušovateľa odstránená právna neistota vo vzťahoch medzi účastníkmi tohto konania.

V súčasnosti porušovateľ vykonáva doručovanie uznesenia Krajského súdu Trnava 9CoD/47/2012-53 zo dňa 07. 05. 2013 notárovi JUDr. Karolovi Kováčsovi, od ktorého nemá ešte vykázané doručovanie (za týmto účelom si porušovateľ dodatočne žiadal od Krajského súdu Trnava zaslanie ďalšieho rovnopisu uznesenia) a vykonáva doručovanie opravného uznesenia sp. zn.: 5D/103/2011 zo dňa 29. 05. 2011 účastníkovi konania – dedičovi K. M., ktorému predmetné uznesenie predtým nedoručoval.

... V predmetnom konaní sa porušovateľ podľa nášho názoru dopustil niekoľkých prieťahov, ktoré vykazujú znaky zbytočných prieťahov a to v období od 22. 06. 2012 kedy sťažovateľka v rade 1/ zobrala podané odvolanie späť do 23. 08. 2012, kedy vec bola doručená na odvolací súd. Je zrejmé, že porušovateľ predmetné späťvzatie odvolania spolu so spisom mal možnosť doručiť odvolaciemu orgánu na rozhodnutie skôr ako takmer 2 mesiace od podania späťvzatia odvolania. Zbytočným prieťahom bolo podľa nášho názoru aj neúmerne dlhé rozhodovanie na Krajskom súde v Trnave v konaní pod sp. zn.: 9CoD/47/2012 vzhľadom na potrebu len vydania uznesenia o zastavení odvolacieho konania. V tejto súvislosti poukazujeme na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva so sídlom v Štrasburgu, podľa ktorej na účely posúdenia prieťahov spôsobených v súdnom konaní je potrebné na súdne konania (tak v prvom stupni, ako aj druhom stupni) nazerať ako na jeden celok, jedno konanie. Posudzovanie prieťahov v tom istom konaní oddelene pre účely konania v prvom stupni, ako aj konania v druhom stupni pre účely posudzovania dodržania práva na spravodlivé súdne konanie bez zbytočných prieťahov nemá podklad v prístupe k spravodlivosti podľa Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Za týmto účelom je podľa nášho názoru potrebné a účelné zbytočné prieťahy v konaní spôsobené odvolacím súdom – Krajským súdom Trnava pričítať na vrub porušovateľa.

Taktiež poukazujeme aj na skutočnosť, že odvolanie bolo sťažovateľkou podané podaním zo dňa 30. 01. 2012 a opravné uznesenie porušovateľom bolo vydané až 29. 05. 2012. Vzhľadom na obsah odvolania, bolo v možnosti porušovateľa rozhodnúť opravným uznesením o napadnutej výrokovej časti aj skôr, keďže dôvody z ktorých bol podaný sťažovateľkou v rade 1/ návrh na opravu chyby vpísaní a počítaní a odvolacie dôvody boli totožné a o oprave rozhodnutia môže súd rozhodnúť aj bez návrhu účastníka.

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn.: 9CoD/47/2012-53 zo dňa 07. 05. 2013 bolo porušovateľovi doručené dňa 23. 05. 2013, avšak tento doručovanie účastníkom konania vykonal až prvý júlový týždeň 2013 t. j. 37 dní po jeho doručení z Krajského súdu Trnava.

Porušovateľ sa v konaní dopustil aj niekoľkých neefektívnych a nesústredených úkonov. Porušovateľ uznesenie 5D/103/2011 zo dňa 08. 12. 2011 nedoručil zástupcovi sťažovateľky v rade 1/ v rozpore s ust. § 49, ods. 1, prvá veta O. s. p., pričom toto uznesenie následne doručoval zástupcovi sťažovateľky v rade 1/ po podaní odvolania. Porušovateľ opravné uznesenie sp. zn.: 5D/103/2011 zo dňa 29. 05. 2012 „pozabudol“ doručiť jednému z účastníkov – K. M..., ktoré doručovanie vykonáva v súčasnosti, t. j. takmer 14 mesiacov po vydaní tohto uznesenia. Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn.: 9CoD/47/2012-53 zo dňa 07. 05. 2013 doručuje aj notárovi JUDr. Karolovi Kováčsovi, aj napriek tomu, že tento nie je účastníkom konania...

Sťažovatelia v rade 1/ až 4/ postupom Okresného súdu Galanta v konaní sp. zn.: 5D/103/2011 namietajú porušenie svojho základného práva - právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného čl. 48. ods. 2 Ústavy SR a čl. 6, ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...»

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovatelia napokon navrhli, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľov priznané v čl. 48, ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn.: 5D/103/2011 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Galanta prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn.: 5D/103/2011 konal bez zbytočných prieťahov.

3. *Sťažovateľom E. M., M. K., K. K. a L. D. priznáva finančné zadostučinenie a to každému vo výške 2.500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré im je Okresný súd Galanta povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.*

4. *Okresný súd Galanta je povinný uhradiť sťažovateľom E. M., M. K., K. K. a L. D. trovy konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia... v celkovej výške 536,26 €...“*

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, ktorý bol zapožičaný na účely predbežného prerokovania sťažnosti, ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 5 D 103/2011:

Dňa 21. júla 2011 podala sťažovateľka 1 (právne zastúpená JUDr. Dušanom Serekom) na okresnom súde „*Návrh na začatie dedičského konania o novoobjavenom majetku podľa § 175x, ods. 1 O.s.p.*“. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 5 D 103/2011.

Dňa 28. júla 2011 okresný súd poveril notára JUDr. Karola Kovácsa, Notársky úrad Šaľa (ďalej len „notár“), ako súdneho komisára viesť konanie o dedičstve po poručiteľovi E. S.

Dňa 8. augusta 2011 si notár vyžiadal súvisiace výpisy z Katastrálneho úradu Nitra, Správy katastra... (ďalej len „správa katastra“).

Dňa 9. septembra 2011 správa katastra vyhotovila objednané listy vlastníctva.

Dňa 13. septembra 2011 bolo vo veci nariadené dedičské pojednávanie na 11. október 2011.

Dňa 11. októbra 2011 sa za prítomnosti účastníkov - uskutočnilo dedičské pojednávanie v danej veci, ktoré bolo odročené na 14. november 2011, pretože účastníci „*na premyslenie dohody o vypořádání dedičstva si žiadajú poskytnutie lehoty*“.

Dňa 14. novembra 2011 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom bolo navrhnuté, aby „*súd potvrdil dedičom nadobudnutie dedičstva podľa zákonných dedičských podielov*“.

Dňa 8. decembra 2011 okresný súd, keďže dedičia neuzavreli dedičskú dohodu, uznesením č. k. 5 D 103/2011-27 rozhodol o okruhu dedičov a potvrdil im dedičstvo podľa zákonných podielov.

Dňa 1. februára 2012 sťažovateľka 1 podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 D 103/2011-27.

Dňa 23. marca 2012 okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie.

Dňa 25. apríla 2012 bol spis predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o odvolaní sťažovateľky 1.

Dňa 26. apríla 2012 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky 1 *„na opravu chyby v písaní a počítaní“*.

Dňa 27. apríla 2012 okresný súd zaslal spis notárovi na opravu.

Dňa 29. mája 2012 okresný súd uznesením č. k. 5 D 103/2011-40 opravil chyby vo svojom uznesení č. k. 5 D 103/2011-27.

Dňa 14. júna 2012 okresný súd vyzval sťažovateľku 1, aby oznámila, či trvá na podanom odvolaní v danej veci.

Dňa 26. júna 2012 sťažovateľka 1 oznámila okresnému súdu, že predmetné odvolanie berie späť.

Dňa 23. augusta 2012 bola vec predložená krajskému súdu, aby rozhodol o späťvzátí odvolania sťažovateľkou 1.

Dňa 7. mája 2013 krajský súd uznesením č. k. 9 CoD 47/2012-53 späťvzatie odvolania sťažovateľkou 1 pripustil a odvolacie konanie zastavil.

Dňa 23. mája 2013 bol spis vrátený okresnému súdu.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom Okresného súdu Galanta v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 5 D 103/2011 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia majú výhrady aj voči postupu krajského súdu v súvisiacom odvolacom konaní sp. zn. 9 CoD 47/2012, avšak v tejto súvislosti treba poznamenať, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany (napr. II. ÚS 282/2014). Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd skúmať a rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti (v danom prípade vyslovenie porušenia základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), a vo vzťahu k tomu orgánu verejnej moci, ktorý označil sťažovateľ za porušovateľa svojich práv (v danom prípade okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5 D 103/2011). Sťažovatelia teda napriek tomu, že sú kvalifikovane právne zastúpení, ani na rube svojej sťažnosti a najmä v sťažnostnom návrhu, teda v petite svojej sťažnosti krajský súd neoznačujú za účastníka konania. Práve táto právna skutočnosť je dôvodom, prečo je predmetom tohto konania iba posúdenie namietaného postupu pred okresným súdom.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

1. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty (II. ÚS 26/95). Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z podania sťažovateľov, ako aj z chronológie úkonov popísaných v bode II tohto uznesenia vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 8. decembra 2011, pričom opravné uznesenie č. k. 5 D 103/2011-40 bolo vydané 29. mája 2012. Sťažovatelia sa napriek tomu na ústavný súd obrátili so svojou sťažnosťou až podaním z 22. júla 2013, t. j. v čase, keď porušenie označených základných práv na súde, ktorý sťažovatelia označili za účastníka konania, už netrvalo a konanie o ich sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj k čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a pretože sťažovatelia sa v predmetnej veci domáhali ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo (vec sa od 23. augusta 2012 nachádzala opakovane na krajskom súde, ktorý však sťažovatelia kvalifikovane nenapadli pred ústavným súdom), a teda vo vzťahu k okresnému súdu bola odstránená ich právna neistota, bolo potrebné ich sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

2. Okrem uvedeného podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má sťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi príslušného súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru), koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch zásadne

považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovatelia, ktorí sú právne zastúpení, sťažnosť na namietané priet'ahy v konaní pred okresným súdom nepodali (podali vo vzťahu ku krajskému súdu, ktorého však neoznačili za účastníka konania) a ani netvrdia, že ju nepodali z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu ich sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd, opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04), dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pripadalo do úvahy ich sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu neprípustnosti.

3. Napokon ústavný súd poukazuje aj na to, že z jeho judikatúry tiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už

vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Postup okresného súdu v danej veci sa v napadnutom konaní zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Ústavný súd po preskúmaní úkonov okresného súdu (pozri bod II tohto uznesenia) dospel k záveru, že doba desiatich mesiacov, ktorá uplynula od podania návrhu na začatie dedičského konania o novoobjavenom majetku (21. júla 2011) až do vydania opravného uznesenia v predmetnej veci (29. mája 2012), neodôvodňuje meritórne skúmanie namietaného porušenia označených práv vzhľadom na to, že podľa názoru ústavného súdu aj keď priebeh konania pred okresným súdom (notárom, ako súdnym komisárom) nebol vždy efektívny, v zásade však smeroval k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľov a nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietáhov v konaní v takom rozsahu a intenzite, ktoré by si vyžadovali prijatie sťažnosti na ďalšie konanie.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v označenom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľov odmietol tiež ako zjavne neopodstatnenú.

4. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

5. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že rovnako postup krajského súdu v napadnutom konaní (ktoré trvalo od 26. júna 2012 do 7. mája 2013 – desať mesiacov) sa zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Navyše, ústavnému súdu neušlo pozornosti, že sťažovateľka 1 istým spôsobom sama prispela k predĺženiu celkového konania, keď proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 D 103/2011-27 podala prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie, hoci vyšlo najavo, že aj opravné uznesenie bolo v okolnostiach danej veci účinným prostriedkom právnej nápravy, teda vec nemusela byť ani postúpená na rozhodnutie krajskému súdu.

6. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti už nepripadalo do úvahy rozhodovanie ústavného súdu o ďalších nárokoch sťažovateľov uplatnených v ich sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2014